

آموزش ریاضی دهم انسانی

گردآوری داده ها

(فصل سوم - درس اول)

علی جبرا | سایت تخصصی آموزش ریاضی

ALIGEBRA.COM

۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ – ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به سایت **Algebra.com** است و هرگونه استفاده از این اثر و انتشار آن در پایگاه های مجازی بدون کسب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

آمار: مجموعه‌ای از اعداد و رئا

دلم آمار: ا- مجموع ادوار
۲- سازماندهی

آمار سری ۸

۱- مساحتی و بیانات توزیعی
۲- مساحتی و عددی کاربری

۳- پرتوان: طبق الگویی
۴- درطایی: داده‌سودبایانی

۳- تحلیل دادها
۴- نتیجه‌گیری

- لطفاً از این مثالها برای حل مسائل ریاضی استفاده کنید.
- ۱- لغتی، ایمپ و زندگانی، نژاد
 - ۲- لغتی، ترکیب و مراحل زندگی، روزه‌ها هستند، بینهایت
 - ۳- دس، ماتریس و دما
 - ۴- لغتی، ترکیب و تعداد، فرمول، فرآنشا، قدر، سرعت

نونه آماری: نونه جامعه را به صادف از خا بگیر

جاءد آماری: مجموعه کل

* جامعه = نونه \leftarrow سریه

پارامتر جامعه: توانی توزیع جامعه (نوبت، میانگین)

آماره نونه: توانی توزیع نونه

۱ - نوع و مقیاس اندازه‌گیری هر متغیر در کنارش نوشته شده است. چند مورد از آن‌ها نادرست هستند؟

لهم حاصله‌ای

لهم نسبت

الف) دمای یک اجاق گاز ← کمی نسبتی

ب) وزن جعبه‌های میوه ← کمی فاصله‌ای

ج) مدت زمان مکالمه تلفنی ← کمی نسبتی ✓

لهم ترتیب

د) رتبه افراد در کنکور ارشد ← کمی فاصله‌ای

ه) مهارت در خلبانی (کم، متوسط، زیاد) ← کیفی ترتیبی

۲- چند مورد از متغیرهای زیر کیفی هستند؟

« مقدار مقاومت یک لامپ، تعداد ماشین‌های یک نمایشگاه، رتبه‌ی کنکور دانش آموزان یک کلاس، جنسیت افراد یک گروه، اندازه‌ی مساحت یک سری از شکل‌های هندسی، مزه‌ی غذا(خوب، بد، متوسط) »

لذت‌مندی \rightarrow لغزشی

متوجه خواهد \rightarrow لغزشی

مقدار مقاومت \rightarrow لغزشی

تعداد ماشین \rightarrow لغزشی

رتبه کنکور \rightarrow لغزشی

جنسیت \rightarrow لغزشی

۳- دمای کلاس، رنگ گل های یک پارک و زمان انتظار در ایستگاه مترو به ترتیب چه متغیرهایی هستند؟

۱) کمی نسبتی - کیفی ترتیبی - کمی نسبتی

۲) کمی فاصله ای - کیفی اسمی - کمی فاصله ای

کمی فاصله ای - کیفی اسمی - کمی نسبتی

کمی فاصله ای - کیفی ترتیبی - کمی فاصله ای

۴- می خواهیم کارمندان یک اداره را بر حسب مدت زمان سابقه کاری، رتبه بندی کنیم. در این فعالیت آماری متغیر مورد نظر و مقیاس اندازه گیری آن است.

۴ کمی - نسبتی

۳ کمی - فاصله ای

۲ کیفی - اسمی

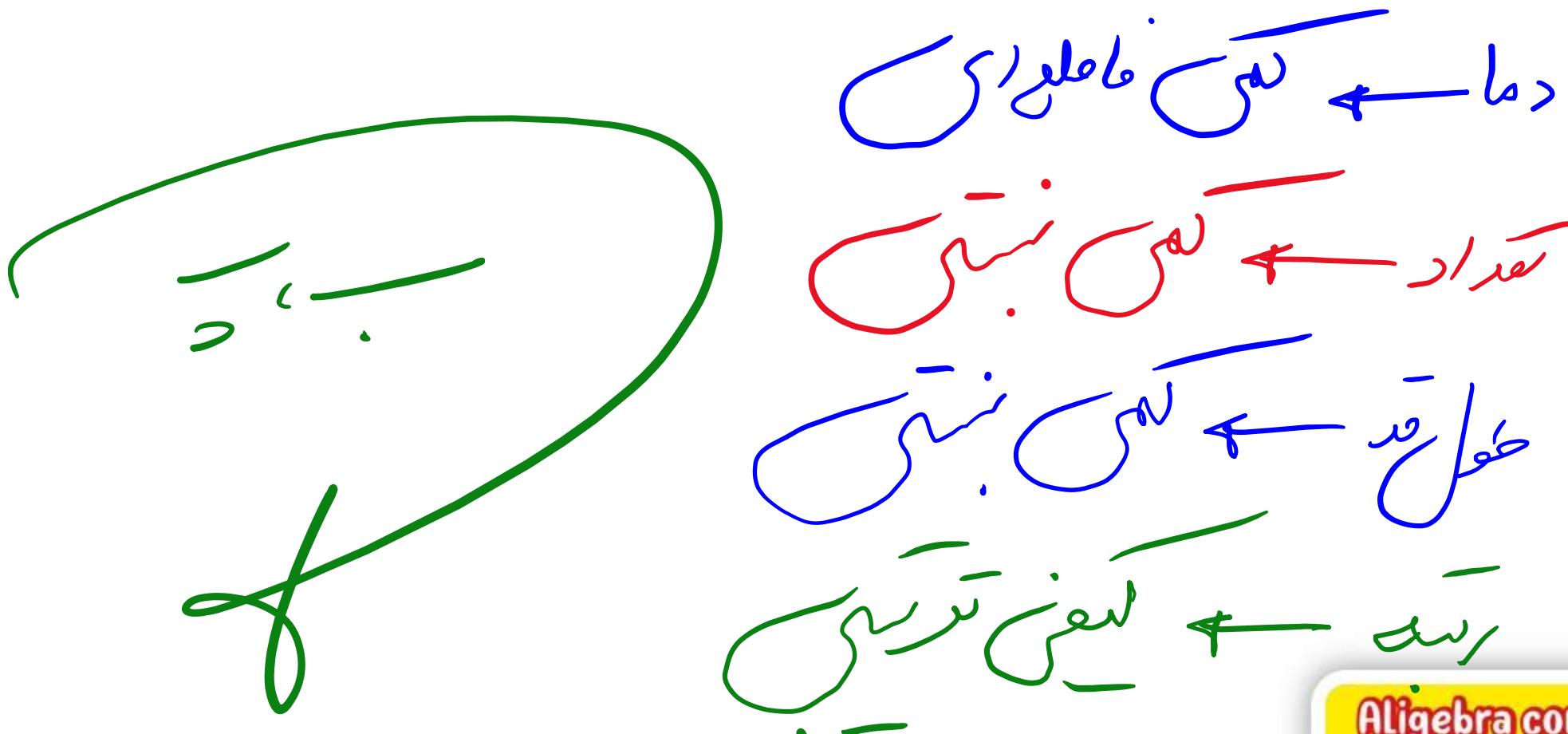
۱ کیفی - ترتیبی

۵- چند مورد از متغیرهای زیر کمی و مقیاس اندازه‌گیری آن‌ها نسبتی است؟

- الف) قد دانش‌آموزان مدارس ابتدایی تهران
- ب) درجه‌بندی میوه‌های موجود در بازار
- پ) تعداد طبقات ساختمان‌ها
- ت) سرعت اتومبیل
- ث) رنگ چشم افراد
- ج) سال تولد افراد
- د) کمی ماضعایی

- ۶- مقیاس اندازه‌گیری کدامیک از متغیرهای زیر با یکدیگر یکسان است؟
- الف) دمای هوای یک کلاس ب) تعداد دانشآموزانی که در کلاس حضور دارند.
- پ) طول قد دانشآموزان در کلاس ت) رتبه کنکور دانشآموزان در کلاس

۷- مقیاس برای داده‌هایی است که قابل مرتب کردن هستند و همچنین، اختلاف بین مقادیر داده‌ها با معناست ولی نسبت مقادیر داده‌ها بی‌معنی است.

۴) نسبی

۳) فاصله‌ای

۲) ترتیبی

۱) اسمی

۸- در مورد گردآوری داده‌ها، کدام بیان درست است؟

- ✓ علم آمار نحوه گردآوری، سازماندهی، تحلیل و تفسیر اطلاعات است.
- ۱ یک روش آماری مناسب می‌تواند دقیق‌تر از داده‌ها و حقایق اصلی باشد.
- ۲ دادگان‌ها همیشه اطلاعات ثبتی را در اختیار آمارگر قرار می‌دهند.
- ۳ عدد آماره همواره کوچک‌تر از عدد پارامتر است.

۹- مرسم ترین ابزار گرفتن اطلاعات از مردم است.

۴ دادگان

۳ پرسش نامه

۲ مصاحبه

۱ مشاهده

۱۰- بهترین روش جمع‌آوری داده در موضوعات زیر، به ترتیب از راست به چپ کدام است؟
بهترین سریال نوروزی از نظر مردم ، تعداد افرادی که روزهای تعطیل به رستوران می‌روند ، بررسی نرخ رشد باروری در

سال ۹۶

- ۲ پرسش‌نامه - دادگان - دادگان
۳ مصاحبه - مشاهده - دادگان

- ۱ پرسش‌نامه - دادگان - پرسش‌نامه
۴ مصاحبه - مشاهده - پرسش‌نامه

۱۱- در کدام مورد، لزوماً عمل سر شماری انجام نشده است؟

- ۱) تمام افراد جامعه مورد مطالعه قرار می‌گیرند.
- ۲) نمونه برابر جامعه آماری باشد.
- ۳) اندازه نمونه برابر اندازه جامعه باشد.

سرنامه‌ی: نمونه = جامعه

۱۲- در کارخانه خودروسازی، روزانه ۱۰۰۰ دستگاه خودرو تولید می شود که ۱۰ دستگاه آن معیوب است. به طور تصادفی در یک نمونه به سراغ تولیدات ساعت ۹ الی ۱۰ صبح می رویم و مشاهده می کنیم که از ۸۰ دستگاه که در این مدت تولید شده ۷۵ دستگاه سالم است. حاصل تقسیم پارامتر خودروهای معیوب به آماره خودروهای معیوب روزانه در نمونه مورد نظر کدام است؟

$$\text{پارامتر} = \frac{10}{1000} = \frac{1}{100}$$

$$\text{آماره} = \frac{75}{80} = \frac{1}{16}$$

$$\frac{\text{پارامتر}}{\text{آماره}} = \frac{\frac{1}{100}}{\frac{1}{16}} = 0.16$$

۱۳- در یک جامعه آماری، کدام مشخصه عددی، درست است؟

Ⓐ پارامتر ثابت و آماره متغیر

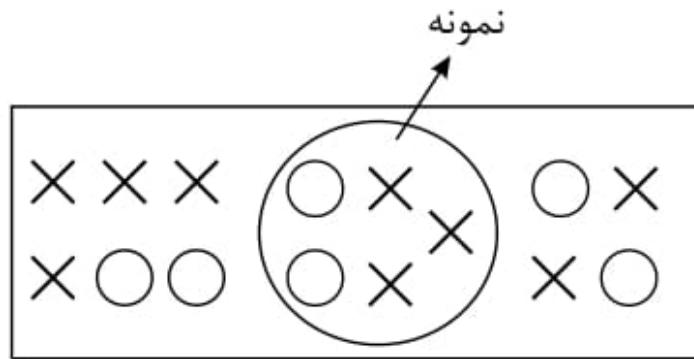

① پارامتر ثابت و آماره ثابت

Ⓑ پارامتر متغیر و آماره متغیر

③ پارامتر متغیر و آماره ثابت

۱۴- در یک کلاس ۱۵ نفره، در درس ریاضی، ۹ نفر نمره ۲۰ و ۶ نفر نمره کمتر از ۲۰ گرفته‌اند. مطابق شکل زیر یک نمونهٔ تصادفی ۵ نفره انتخاب کرده‌ایم. مقدار آماره دانش‌آموزان نمره ۲۰ و پارامتر دانش‌آموزان نمره کمتر از ۲۰ به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟ (علامت ضربدر دانش‌آموزان نمره ۲۰ و علامت دایره دانش‌آموزان با نمره کمتر از

$X \rightarrow ۲۰$
 $O \rightarrow \text{کمتر از ۲۰}$

۲۰ می‌باشند.)

$$\text{آماره} = \frac{۳}{۵} \checkmark$$

$$\frac{\text{پارامتر}}{\text{کمتر از ۲۰}} = \frac{۹}{۱۵} \checkmark$$

۱۵- برای بررسی «میزان بنزین مصرف شده در کل کشور در ما~~م~~گذشته»، «میانگین سن ازدواج در یک استان در سال قبل» و «میزان استفاده دانشآموزان یک کلاس از شبکه‌های اجتماعی» به ترتیب کدام روش گردآوری داده‌ها مناسب است؟

۱) ~~شناخته - پرسش نامه - مشاهده~~

۲) ~~دادگانها - دادگانها - پرسش نامه~~

۳) ~~دادگانها - پرسش نامه - پرسش نامه~~

۴) ~~مشاهده - دادگانها - دادگانها~~

۱۶- مشخصه‌ی عددی که توصیف کننده‌ی جنبه خاصی از جامعه است پارامتر... نام دارد و آماره.... یک مشخصه‌ی عددی است که توصیف کننده‌ی جنبه خاصی از نمونه است.

۲ پارامتر آماره - نمونه‌ی جامعه

۳ نمونه‌ی جامعه - آماره نمونه

پارامتر جامعه - آماره نمونه

آماره نمونه - پارامتر جامعه

۱۷- روش جمع‌آوری داده‌های کدام موضوع، دادگان‌ها است؟

- ۱ تأثیر نور خورشید در رشد گیاهان
- ۲ گوش دادن به موسیقی کلاسیک باعث افزایش هوش می‌شود.
- ۳ بیشترین عامل تصادفات رانندگی در سال گذشته سرعت غیرمجاز است.
- ۴ تعداد عابران پیاده که از روی یک پل عابر در یک روز عبور می‌کنند.
- ک منابع

۱۸- در یک دانشکده که ۳۰۰ دانشجو دارد، نسبت تعداد دختران به کل دانشجویان $\frac{۱۸۰}{۳۰۰}$ است. در کلاس عربی،

نسبت دختران به کل افراد کلاس $\frac{۲۰}{۲۷}$ است و در کل کلاس ریاضی، این نسبت برابر با $\frac{۱۷}{۲۱}$ است. با توجه به متن ذکر شده و هم چنین مفهوم پارامتر و آماره کدام گزینه صحیح است؟

① نسبت $\frac{۱۸۰}{۳۰۰}$ را آماره می‌گویند.

② نسبت‌های $\frac{۱۷}{۲۱}$ و $\frac{۲۰}{۲۷}$ را آماره می‌گویند.

③ نسبت $\frac{۲۰}{۲۷}$ را آماره و نسبت $\frac{۱۷}{۲۱}$ را پارامتر می‌گویند.

④ نسبت $\frac{۱۲۰}{۳۰۰}$ را آماره‌ای می‌گویند که تعداد پسران دانشکده را نشان می‌دهد.

۱۹- بهترین روش جمع‌آوری داده در موضوعات الف، ب و پ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

الف) بهترین سریال نوروزی از نظر مردم که از شبکه‌های سیما پخش شده است.

ب) تعداد افرادی که در روز جمعه به یک رستوران مراجعه خواهند کرد.

پ) بررسی نرخ رشد باروری در سال ۹۵

۲ پرسشنامه – دادگان – دادگان

۱ پرسشنامه – دادگان – پرسشنامه

۳ مصاحبه – مشاهده – دادگان

۲ مصاحبه – مشاهده – پرسشنامه

۲۰- برای بررسی موضوع زیر ۱۰۰ دانشآموز سال دهم رشته انسانی مورد مطالعه قرار می‌گیرند.
«دانشآموزان سال دهم انسانی چرا در درس ریاضی ضعف دارند.»
در این بررسی جامعه آماری و نمونه آماری به ترتیب کدام است؟

- ① ۱۰۰ دانشآموز مورد مطالعه - حداقل ۲۰ دانشآموز از ۱۰۰ دانشآموز به عنوان نمونه باید انتخاب شوند.
- ② کل دانشآموزان رشته انسانی در تمام پایه‌ها - ۱۰۰ دانشآموز مورد مطالعه
- ③ کل دانشآموزان پایه دهم در تمام رشته‌ها (ریاضی، تجربی، انسانی) - ۱۰۰ دانشآموز مورد مطالعه
- ④ کل دانشآموزان پایه دهم انسانی - ۱۰۰ دانشآموز مورد مطالعه

۲۱- کدام گزینه جزء مشکلات سرشماری به حساب نمی‌آید؟

- ۱) از بین رفتن جامعه در بعضی از مطالعات
- ۲) هزینه بالا
- ۳) زمان بر بودن
- ۴) در دسترس بودن تمام اعضای جامعه

✓✓

۲۲- دسترسی به کدام جامعه آماری دشوارتر است؟

- ① مجموعه پزشکان متخصص اعصاب و روان تهران
- ② مجموعه مدرسین فیزیک ایران
- ③ مجموعه حیوانات جنگل‌های آفریقا

✓✓

۲۳- بررسی کدام گزینه از طریق دادگان (داده‌های ذخیره شده) صورت می‌گیرد؟

- ① علاقه افراد به سریال‌های تلویزیونی
- ② رنگ مورد علاقه افراد برای انتخاب خودروی شخصی
- ③ قطعه‌ای از یک اتومبیل خاص که بیشترین مشکل را دارد.
- ④ رابطه گرفتن رژیم غذایی با میزان هوش افراد

۲۴- در چه شرایطی، نمونه انتخاب شده، نمونه تصادفی است؟

- ① تعداد اعضای نمونه، کم باشد.
- ② دسترسی به نمونه، هزینه بر نباشد.
- ③ دسترسی به نمونه، آسان باشد.
- ④ شанс انتخاب شدن برای تمام اعضای جامعه، یکسان باشد.

۲۵- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ جمع‌آوری داده‌ها برای پی‌بردن به نظرات گوناگون در هنگام وضع یک قانون از طریق «دادگان» انجام می‌شود.
- ۲ عمل گردآوری داده‌ها به یکی از روش‌های ممکن را نمونه‌گیری می‌نمایند. **آمارگیری**
- ۳ واقعیات درباره یک چیز یا یک فرد که در محاسبه، استنباط یا برنامه‌ریزی به کار می‌روند، «داده» نام دارد.
- ۴ «مساحبه» زمانی انجام می‌شود که آمارگیر از تمام پاسخ‌های ممکن اطلاعی ندارد.

۲۶- برای خرید ۴ کیلوگرمی پسته از یک مغازه، دویست گرم از آن را خریده‌ایم تا خانواده در مورد آن نظر داده و در صورت تأیید، خریداری شود. ۲۰ کیلوگرم پسته و دویست گرم پسته در این بررسی به ترتیب و محسوب می‌شوند.

لزونه

۴ هیچکدام

۱ جامعه آماری - نمونه ۲ جامعه آماری - متغیر - نمونه ۳ متغیر

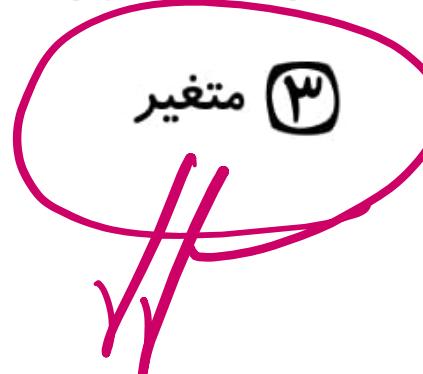
۲۷- در یک تحقیق آماری، هر ویژگی از اشخاص یا اشیا که قرار است بررسی شود را می‌گویند.

نمونه

٣ متغير

واحد آماری ۲

داده ۱

۲۸- تفاوت بین آماره و پارامتر در این است که آماره در نمونه و پارامتر در جامعه آماری کاربرد دارد و پارامتر همواره ثابت است.

آماره - پارامتر - ثابت ② پارامتر - آماره - متغیر ③ پارامتر - آماره - ثابت ④ پارامتر - آماره - متغیر

۲۹- چند تا از روش‌های گردآوری داده‌ها درست انتخاب شده‌اند؟

الف) تعداد تصادفات در شهر تهران در سال ۹۶: دادگان‌ها

دارد کار.

ب) اطلاعات مربوط به سرشماری نفوس و مسکن: مصاحبه

دارد کار.

ج) تعداد موتورهای عبوری از چهارراه ولی‌عصر در ساعت ۷ شب: مشاهده

د) بیشترین علت مرگ در بیماران یک بیمارستان: مشاهده

دارد کار.

پارامتر.....
۳۰- در بسیاری از موارد که آمارگیری از کل جامعه امکان پذیر نیست، در این صورت برای به دست آوردن جامعه که مجهول است از آماره..... برای تخمین آنها استفاده می کنند.

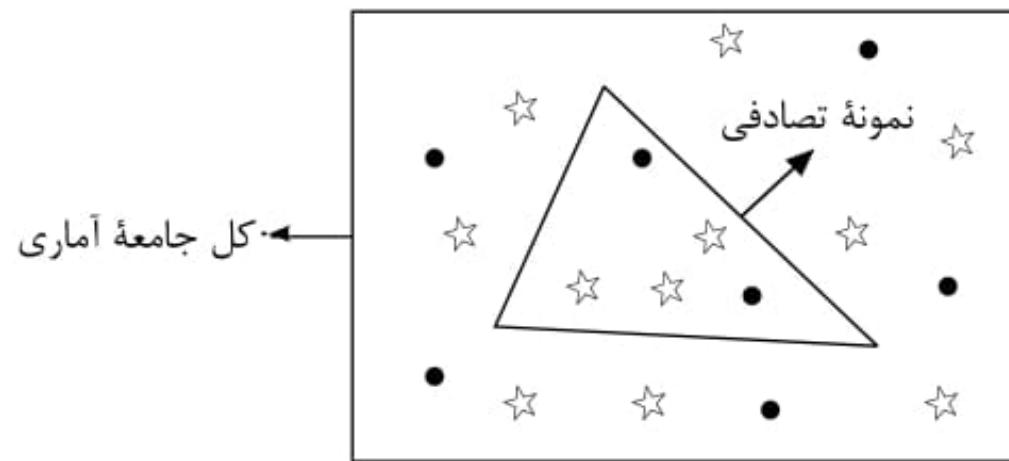
۱) پارامتر - آماره های نمونه ها

۲) پارامتر - پارامترهای نمونه ها

۱) آماره - آماره های نمونه ها

۲) آماره - پارامترهای نمونه ها

۱۳- با توجه به شکل، حاصل ضرب مقادیر آماره و پارامتر مربوط به دایره های سیاه کدام است؟

$$\text{آماره} = \frac{2}{\varnothing}$$

$$\text{پارامتر} = \frac{7}{11}$$

$$\text{صدر} = \frac{2}{\varnothing} \times \frac{7}{11} = \cancel{\frac{14}{\varnothing}}$$

۳۲- برای بررسی کدام موضوعات، به ترتیب روش‌های پرسش‌نامه و مشاهده مناسب است؟

- ۱) تعداد ازدواج‌های انجام شده در تابستان امسال - تعداد رتبه‌های زیر ۱۰۰۰ کنکور سراسری در یک شهرستان
- ۲) میزان علاقه دانش آموزان دهم انسانی یک مدرسه به شغل معلمی - تعداد خودروهای تک سرنشین که از ساعت ۹ تا ۱۵ وارد بزرگراه مشخصی می‌شوند.
- ۳) میزان رضایت دانش آموزان یک کلاس از نحوه تدریس معلم ریاضی - سن کارمندان یک شرکت
- ۴) میزان صادرات غیرنفتی کشور در سال گذشته - میزان استفاده دانش آموزان یک کلاس از اینترنت

۳۳- در مورد آماره و پارامتر، کدام مطلب همواره صحیح است؟

۱) مقدار پارامتر، لزوماً بزرگتر از مقدار هر آماره‌ای نیست.

۲) پارامتر، مربوط به نمونه تصادفی است ولی آماره مربوط به کل جامعه آماری است.

۳) پارامتر و آماره را نمی‌توان برای متغیرهای کیفی محاسبه کرد.

۴) مقدار پارامتر، معمولاً مشخص است ولی مقدار آماره معمولاً مجهول است.

۳۴- برای بررسی مدت زمان ورزش هفتگی دانشجویان یک استان، دانشجویان رشتۀ روانشناسی دانشگاهی را انتخاب کردند. در این بررسی نمونه، جامعة آماری و پارامتر به ترتیب کدام است؟

۱) کل دانشجویان رشتۀ روانشناسی استان - دانشجویان استان - زمان ورزش دانشجویان انتخاب شده

۲) دانشجویان رشتۀ روانشناسی دانشگاه موردنظر - دانشجویان استان - متوسط زمان ورزش دانشجویان استان

۳) کل دانشجویان رشتۀ روانشناسی استان - دانشجویان رشتۀ روانشناسی استان - متوط زمان ورزش دانشجویان انتخاب شده

۴) دانشجویان رشتۀ روانشناسی دانشگاه موردنظر - دانشجویان رشتۀ روانشناسی استان - زمان ورزش دانشجویان استان

۳۵- از بین ۱۰۰۰ دانشجوی حقوق یک دانشکده، ۷۰۰ نفر دختر هستند. حالا یک کلاس ۲۰۰ نفری را از این دانشجویان انتخاب می‌کنیم و ملاحظه می‌کنیم که ۸۰ نفرشان پسر هستند. آماره دختران چند برابر پارامتر پسران

جامعه

$$\begin{aligned} \text{مُلُّ} &= 1000 \\ \text{دُخْتَرٌ} &= 700 \\ \text{سُرُّ} &= 300 \end{aligned}$$

نمونه

$$\begin{aligned} \text{مُلُّ} &= 100 \\ \text{دُخْتَرٌ} &= 80 \\ \text{سُرُّ} &= 20 \end{aligned}$$

آماره دختران

$$\frac{80}{200} = \frac{120}{1000}$$

پارامتر سر

μ